

GEORG GRAF

ÄRILINE KIRJAVAHETUS JA
ÕIGUSTEADUSE KÄSIRAAMAT

(JÄRG)

RIIGIMAKSUD.

22630

TALLINNAS

„PRAKTILISE RAAMATUPIDAMISE KURSUSE“
VÄLJAANNE.

V jagu.

Riigimaksud.

Maksustamiskorraldusest.

Maksustamist teostab maksudevalitsus maksu- ja tolliinspektorite kaudu maksudevalitsuse direktori juhtimisel, korraldusel ja järelevalvel. Maksudevalitsuse asukoht on Tallinnas, maksu- ja tolliinspektorite asukohad on kindlaks määratud Majandusministri poolt, mis avaldatud Riigi Teatajais.

Maksu- või tolliinspektori äraolekul täidab inspektori kohuseid tema juurde määratud abiinspektor või viimase puudumisel maksudevalitsuse direktori poolt selleks määratud ametnik.

Iga maksuinspektori tegevuspiirkonnas on vähemalt üks ärimaksu ja üks tulumaksu komisjon.

Tulu- ja ärimaksu komisjonid määravad tulu- ja ärimaksud ja otsustavad vastulaused tähendatud maksude alal.

Ärimaksu komisjon koosneb maksuinspektorist või selle abist esimehena ja kahest kaasistujast. Viimased nimetab Kaubandus-tööstuskoda.

Tulumaksu komisjon koosneb maksuinspektorist või selle abist eesistujana ja kolmest kaasistujast. Ühe neist kaasistujast määrab Kaubandus-tööstuskoda, teise (maa- või segakomisjoni) põllutöökoda ja kolmanda kaasistuja maavolikogu.

Linnakomisjonidesse valib kaks kaasistujat vastava linna volikogu.

Aruandvate ettevõtete tulu- ja ärimaksuga maksustamine toimub ärimaksu komisjonide kaudu. Sel korral täiendatakse komisjoni kolmanda kaasistujaga, kelle määrab Majandusminister.

Maksukomisjon on otsusevõimeline, kui on koos:

1) kolmeliikmelises komisjonis — kõik liikmed.

2) neljaliikmelises komisjonis vähemalt kolm liiget, nende hulgas komisjoni esimees või selle asetäitja.

Komisjon otsustab asju liht häälteenamusega. Häälte poolklangemisel otsustab esimehe hääl.

Maksustamise otsuste peale võivad maksukohuslased ja maksustamise eest vastutavad isikud esitada **vastulauseid**, paludes võtta maksustamiseotsus ümberotsustamisele. Vastulaused esitatakse maksustamisotsuse teinud inspektorile kahe nädala jooksul, arvates otsuse saamise päevast, kui vastavas maksuseaduses pole nähtud ette teist tähtaega.

Vastulaused kaupade tollitariifi alla määramise asjus esildatakse vastavale inspektorile 7 päeva jooksul arvates revideerimise või kontroll-revideerimise andmete kättesaamisest. Vastulaused peavad olema kirjalikud ja allkirjutatud vastulause andja poolt.

Vastulauses peab ära tähendatud olema otsus, mille peale kaevatakse ja seletus, miks otsust õigeks ei peeta.

Vastulause esitamine paneb seisma selles asjas otsuse täitmise kuni vastulause otsustamiseni.

Vastulause otsustamisega tühistub esialgne otsus kõigi tagajärgedega, kuid selle otsuse kindlustamiseks ettevõtetud abinõud jäävad jõusse kuni uue korralduseni.

Kui maksude määramine kuulub komisjonile, siis esitatakse vastulause maksu määranud komisjonile.

Vastulause arutamise ajast teatatakse avaldajale vähemalt nädal aega enne arutamist selleks, et ta komisjoni istangul võiks kaitsta oma huve.

Kaebused vastulausete kohta tehtud otsuste peale esitatakse:

1) tollimaksude ja kaupade tollipiirist läbilaskmisel võetavate maksude alal — tolli peakomiteele;

2) muude maksude ja trahviasjade alal — maksupeakomiteele.

Mõlemad edasikaebuse astmed asuvad Majandusministeeriumi juures, Tallinnas.

Kaebuste esitamise tähtajaks on 2 nädalat, arvates kaevata-
tava otsuse kättesaamise päevast.

Kaebused esitatakse sama inspektori kaudu, kelle otsuse
peale kaevatakse. Kui kaebus on saadetud postiga, loetakse
kaebus õigel ajal esitatuks, kui ta pandud postile hiljemalt täht-
aja lõppemise päeval.

Kaebus peab olema kirjalik ja selles tuleb ära tähendada:

- 1) kaebaja nimi, perekonnanimi ja elukoht;
- 2) kelle otsuse peale kaevatakse;
- 3) missuguse otsuse peale kaevatakse; kui kaevatakse ot-
suse üksiku osa peale, siis millise osa peale;
- 4) mida kaebaja palub
- 5) ja milliste asioludega või seadustega ta oma palvet
põhjendab.

Kaebusele tulevad lisada olemasolevad tõendused (doku-
mendid), kui kaebus nendele rajatud; kui tõendused asuvad
mõnes ametasutuses ja kaebaja ei saa neid esitada, siis tuleb
teatada, millised on need tõendused ja kus ametasutuses nad
asuvad.

Tuleb silmas pidada, et kaebusi võib esitada üksnes nende
otsuste või otsuste osade peale, mille kohta oli antud vastulause.

Kaebuse esitamine ei pane seisma kaevatud otsuse täit-
mist. Otsuse täitmist võib eriolukordadel ja kaebaja eripalvel
seisma panna kuni kaebuse läbivaatamiseni maksudevalitsuse
direktor. Direktori eitava otsuse peale võib edasi kaevata 7
päeva jooksul vastavale peakomiteele.

Kaevatud maksustamisotsused tulevad arutamisele peako-
mitees. Peakomitee istungid on kinnised ja neist võivad võtta
osa peale peakomitee liigete ja maksudevalitsuse esindajate
veel kaebaja või tema volinik.

Kaebajal on õigus peakomitee istangul esineda seletustega
ja esildada täiendavaid tõendusi. Uute asiolude või tõenduste
ettetoomise juhul lükkab peakomitee asjaarutamise edasi,
määrates võimaluse korral kohe kindlaks uue istangupäeva, mil
see asi uuesti arutusele tuleb.

Peakomitee võib kas omal algatusel või kaebaja palvel kut-
suda asjatundjaid arvamuste avaldamiseks.

Tõenduste kogumisel peakomitee pole piiratud asjaosaliste poolt esitatud tõendustega ja andmetega.

Peakomitee teeb otsuse asjaosaliste ja kõrvaliste isikute juuresolekuta.

Otsuse kuulutamisel peakomitee esimees teeb teatavaks edasikaebe korra selle otsuse peale.

Peakomitee motiveeritud otsus saadetakse ärakirjana kaebajale ühe kuu jooksul arvates otsuse kuulutamisest.

Maksu- ja tollipeakomitee otsuste peale võib kaevata administratiivkohtu korras Riigikohtule ühe kuu jooksul, arvates motiveeritud otsuse saamise päevast. Kaebused esitatakse Riigikohtu nimele, kuid esitatakse komisjonile, kelle otsuse peale kaevatakse.

Kaebused Riigikohtule ei pane seisma kaevatud otsuse täitmist. Otsuse täitmist seisma panna võib kaebaja palvel Riigikohus.

Riigikohtu otsused on lõplikud ja nende peale enam kaevata ei saa.

Maksustamise otsuse ümberotsustamist võib paluda:

1) kui tulevad ilmsiks uued asiolud, mil oluline tähtsus otsuse kohta;

2) kui ilmsiks tuleb, et dokument, teade või muu tõendus, millele otsus rajatud, oli võltsitud;

3) kui maksustamistoimetus teostus maksukohuslase osavõtuta, põhjusel, et ta ei teadnud maksustamistoimetusest.

Maksustamise ümberotsustamisele võtmise otsustavad:

1) tolli- või maksupeakomitee — kui ümberotsustamisele kuuluvad maksu või tolliinspektorite või maksukomisjonide otsused;

2) Riigikohus — kui ümberotsustamisele kuuluvad tolli- või maksupeakomitee otsused.

Maksukohuslase palve maksustamisotsuse ümberotsustamise kohta esitatakse selle asutuse kaudu, kelle otsuse ümberotsustamist taotletakse.

Palve juure tulevad esitada kõik dokumendid, kui palve nendele rajatud, samuti lisada juurde ärakirjad palvest ja dokumentidest.

Maksustamisotsuse ümberotsustamise palvete tähtaeg on 2 kuud, arvates päevast, mil palujale sai teatavaks uus asiolu, millele on rajatud ümberotsustamise palve, või päevast, mil isik, kes polnud võtnud osa esialgsest toimetusest, sai teada maksustamisotsusest, võltsimise ja valetunnistuse korral aga — päevast, mil astus seadusejõusse kriminaalkohtuotsus, millega akt või tunnistus tunnistati valeks.

Maksustamisotsus ei kuulu ümberotsustamisele, kui selle tagajärjel maksumäär ei muutuks üldse või muutuks vähem kui 20 krooni võrra.

Maksustamisotsuse ümberotsustamist võib paluda aktsiisi- ja tollimaksude alal — 5 aasta jooksul, arvates vastava maksustamisotsuse jõusseastumisest.

Tagantjärele maksustamine ei ole lubatud, kui maksustamistoimetuse alguseni on möödunud aktsiisi- ja tollimaksude alal 3 aastat, muude maksude alal — 5 aastat, arvates päevast, mil seaduse järgi pidi algama maksustamistoimetuse.

Maksuvõlgade kustutamisest.

Kui maksuvõla ja viivitusprotsentide sissenõudmine on lootusetu, võidakse need kustutada. Kustutamise otsustab maksudevalitsuse direktor, kui kustutatav summa ei ületa 500 krooni, muudel juhtudel — Majandusminister.

Kui maksuvõla ja viivitusprotsentide tasumine hävitaks võlgniku majapidamise või viiks ta äärmisse majanduslikku kitsikusse, võib Majandusminister vähendada või kustutada võla summat, kui vähendatav või kustutatav summa ei ületa 500 krooni. Summade vähendamine või kustutamine, mis ületavad 500 krooni, otsustab Vabariigi Valitsus Majandusministri ettepanekul.

Kui keegi on tasunud rohkem maksu, kui ta seaduse järele oli kohustatud maksma, või kui hilisemate otsustega vähendatakse tasutud maksusummat, siis kantakse ülemäära tasutud summa sama isiku teiste riigi maksu- või trahvivõlgade arvele, ülejäänud summa makstakse aga enammaksnule tagasi.

Ülemäära tasutud maksusummade tagasimaksmisi otsustavad:

- 1) inspektor — kui tagasimaksetav summa ei ületa tolli alal 500 krooni, muude maksude alal — 200 krooni;
- 2) maksudevalitsuse direktor, kui tagasimaksetav summa ei ületa 2000 krooni ja
- 3) muil juhtudel Majandusminister.

Tulumaks.

Tulumaksu alla käivad kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kellel on Eesti vabariigi piirides mingisuguseid tuluallikaid.

Tulumaksu ei maksa riiklikud asutised, mis peetakse üleväl riigikassa kulul; omavalitsused, ettevõtjate seltsid töölise ja teenijate vastastikuseks kinnituseks, samuti ka vastastikuse abiandmise alusel asutatud igasugu abi-, haige-, matuse-, paiuki- jne. kassad, heategelised asutused. Eelnimetatud asutuste päralt olevad ärilised ettevõtted käivad tulumaksu alla üldisel alusel.

Ühistegelised asutised, kui nende maksu alla kuuluv tulu on alla 1200 krooni aastas, on tulumaksust vabad. Ühispiimatalitused on tulumaksust vabad.

Tulumaks arvatakse maksualuse eelmise aasta kogu tulude põhjal, olgu need ükskõik missugusel kujul või missugustest allikatest saadud, nagu tulud:

- 1) rahalistest kapitalidest;
- 2) liikumata varandustest;
- 3) kaubanduslikkudest, tööstuslikkudest ja muist tulutoovast ettevõttest;
- 4) teenistus- ja töötasust;
- 5) elukutselisest, isiklikust, ärilisest ja muust tulutoovast tööst ning igast muust tuluallikast, mis selle § 3 p. p. 1—4 ei ole tähendatud.

Maksualuse tulu hulka ei arvata:

- 1) sõjaväelaste tasu natuuras;
- 2) perekonnapea poolt saadav abiraha perekonnaliikmete kasvatuseks ja matmiseks;
- 3) abiraha, mis perekonnaliikmed perekonna pealt saavad,

kui need summad käivad maksu alla annetaja tulude hulgas;

- 4) päranduslikud ja kingituslikud tulud, kui nad aegajalistena ei esine, ja ühekordsed tulud tasusummadest igasugu elu- ja varanduse kinnituse tagajärjel;
- 5) tulu, mis saadud igasugu varanduste omandamisest ja võõrandamisest välja arvatud kasu, mis saadud ärilisel otstarbel ettevõtetud operatsioonidest;

Tä h e n d u s : Kooskõlas sellega ei võeta tulumaksu määramisel arvesse ka kahju, mis seotud varanduse omandamise ja võõrandamisega, peale selle kahju, mis saadud ärilisel otstarbel ettevõtetud operatsioonidest.

- 6) Võlaks antud summade tagasimaksud, peale nende summade, mis eelmisel aastal tulust kui lootuseta maha kustutatud;
- 7) võidulaenupaberite võidud;
- 8) osa- ja pääsemaksud;
 - a) ühistegelistes laenuasutustes;
 - b) seltsides ja ühisustes, kellel on ülesandeks oma liikmeid aidata tooresainete, tööriistade ja tööstusvahendite hankimiseks, samuti oma liikmete tööstus- ja saaduste müügile toimetamiseks ja ümbertöötamiseks, liikuva ja liikumata varanduse kasutamises ja väärtuslikumaks tegemiseks;
 - c) tööühisustes ja artellides;
 - d) tarvitajate- ja nende sarnastes majanduslikes ühisustes;
- 9) invaliidide paiukid, pensionid ja abirahad.

Tulumaks arvatakse maksuaastale eelkäinud kalendriaastal saadud tulude põhjal: neis ettevõtteis, kus tegevusaasta ei lange kokku kalendriaastaga — tulu põhjal, mis saadud viimasel möödaläinud tegevusaastal, enne tulu-teadaande (deklaratsiooni) avaldamist.

Selle juures ei arvata tulude hulka mitte ainult läinud kalendri- või tegevusaastal kättesaadud tulud, vaid ka need, mis sel aastal pidid sisse tulema, aga sisse nõudmata jäid.

Tuluks loetakse ka omas majas oleva korteri üüriväärtus kui ka eluülespidamiseks äratarvitatud oma majapidamise ja oma töösaaduste väärtus.

Kapitalide tuludest arvatakse maha rahaliste väärtuste hoidmise, valitsemise ja kinnituse kulud, samuti ka kapitalidest võetavad riiklikud maksud.

Tuludeks liikumata varandusest ja kaubanduslikkudest, tööstuslikkudest ja muist tulutoovaist ettevõttest loetakse rahalised või rahalise väärtusega tulud:

- 1) liikumata varanduse suhtes — maast, metsast, veest, majadest, ehitustest jne. kui ka igasugu õigustest nende varanduste peale;
- 2) ettevõtte suhtes — kõigist ärioperatsioonidest.

Äriettevõtetel võetakse arvesse maksualuse tulu väljaarvamisel järgmised kulud:

- 1) tulu saamise, kindlustamise ja hoidmise kulud, nagu:
 - a) ettevõtte tarvis olevate hoonete, igasugu ehituste ja muu varanduse korrashoidmine, välja arvatud kapitali- ja paranduste kulud;
 - b) elusa ja eluta inventari uuendamine, kui ei tehta mahaarvamisi tema väärtuse kustutamiseks (amortisatsiooniks);
 - c) liikuva ja liikumata varanduse kinnitamine;
 - d) ettevõtte tarvis olevate hoonete küte, valgustus, veega varustamine ja puhashoidmine;
 - e) ettevõtte tarvis maa, hoonete ja muu varanduse rent;
 - f) ettevõttes tarviliste materjalide ja kaupade muretsemine ja kaupade ja toodete müügilukulud;
 - g) komisjon- ja vahetalitustasu, sõidu-, kantselei- ja kohtukulu;
 - h) protsentide õiendamiseks ettevõtte jooksvate võlgade kui ka tema ringkäigus olevate võraste kapitalide pealt;
 - i) hinnaalandused ostjatele ja võlgnikkudele nendega arveteõiendamisel;

- k) teenijate ja tööliste ülespidamine ja muu tasu;
 l) ettevõtte pealt nõutavad kaudsed maksud, mis esi-
 nevad valmistuse (produktsooni) kuludena.

Varanduse väärtuse küstutamiseks lubatakse maha arvata masinate ja muude tööstusriistade pealt 10 protsenti väärtusest iga aasta amortiseerimise lõpuni.

Kõigis linnades on tulumaksust vabad tulud: abielulistel kuni 900 krooni ja abielutuil (vallalised, lesed ja lahutatud) kuni 600 krooni, kõigis muudes kohtades — esimestel kuni 600 krooni ja teistel kuni 400 krooni, kusjuures abielutute kohta käivad määrad kuuluvad kohaldamisele ka nende abieluliste juures, kes lahus maksu alla käivad.

Need määrad arvatakse maha maksukohuslase tulusummast tulumaksu arvestamise juures.

Peale selle arvatakse maha palgatuludest veel 20%, kuid mitte üle 600 krooni.

Nimetatud mahaarvamisi ei tehta juriidiliste isikute juures.

Tulude pealt, mis üle lubatud mahaarvamiste tõusevad, võetakse maksu:

0 kr. kuni	1.000 kr.	5%
1.000 „ „	2.000 „	6%
2.000 „ „	3.000 „	8%
3.000 „ „	4.000 „	10%
4.000 „ „	5.000 „	12%
5.000 „ „	6.000 „	14%
6.000 „ „	7.500 „	16%
7.500 „ „	10.000 „	18%
10.000 „ „	15.000 „	22%
15.000 „ „	20.000 „	25%
20.000 „ „	25.000 „	28%
25.000 „ „	30.000 „	32%
üle 30.000 „		36%

millise lõppsummast maha arvatakse 10%.

Tulu teadaanne antakse sisse 1. veebruariks, eelmise aasta 15. detsembri elukoha järgi. Põllumajandusline tulu võib ar-

vata keskmiste normide järgi, millised iga aasta välja kuulu-
tatakse.

Maksulehed peavad tulumaksjatele välja saadetud olema
1. juuliks.

Maksutähtaegadeks on 30. september ja 30. november.
Maksu võib tasuda kummalgi tähtajal pooles suuruses, viivituse
päält võetakse trahviprotsente.

Leiab keegi, et ta on ebaõigelt maksustatud, võib ta kuni
1. augustini vastavale jaoskonna komiteele esitada vastulause.
Jaoskonna komitee otsuse pääle võib kaevata 2 nädala jooksul
teadaande kättesaamisest arvates Tulumaksu Peakomiteele
ning selle otsuse pääle Riigikohtule samuti 2 nädala jooksul.

On keegi majanduslistes raskustes, siis võib paluda mak-
suvõla pikendamist.

Isikud, kes ei esita 1. veebruariks oma tulude teadaannet,
langevad rahatrahvi alla kuni 100 kr.

Maa- ja majapidajad, kes nimekirju ja teateid õigel ajal ei
esita, langevad trahvi alla kuni 50 kroonini.

Ärimaks.

Ärimaksu alla kuuluvad igasugused kaubanduslikud ja
tööstuslikud ettevõtted, kaubanduslik vahetalitus, tööettevõt-
ted, krediit- ja kindlustusettevõtted ning hanked.

Ärimaksu alt on vabastatud: igasugused puht-riiklikud
ettevõtted, samuti ka poolriiklikud ettevõtted, Majandusmi-
nistri poolt kinnitatud nimekirja järele. Edasi on ärimaksust
vabastatud omavalitsuste ettevõtted, kui need on eraisikutele
väljarentimata ja kui need taotlevad üldhuve (valgustus, kana-
lisatsioon j. n. e.); vastastikkused kinnitusseltsid, karskus-
seltside poolt asutatud söögimajad, omavalitsuste poolt ülal-
peetavad pandimajad ja viimaste kauplused, kui neis müüakse
ainult samas pandimajas panditud asju; ühistegelised laenuasu-
tused, tarvitajate- ja majandusühisused, kui nende põhikapital
ei ületa 5000 krooni, j. t. s. üldsuse huvides asutatud ettevõtted.

Ärimaks koosneb põhiärimaksust (patendimaks) ja lisaäri-
maksust (puhtakasumaks).

Põhiärimaks

tasutakse äritunnistuse lunastamise teel. Maksumäära kindlakstegemiseks on jagatud kogu maa maa-alaliselt klassidesse vastavalt kaubanduse ja tööstuse arenemisele neis paigus, kuna kaubanduslised ja tööstuslised ettevõtted ise jaotatakse järkudesse. Vastavalt ettevõtte asukoha ja järgule oleneb ka põhiärimaksu määr.

Põhiärimaks (äritunnistus) tuleb tasuda iga üksiku kaubandus- või muu ettevõtte pealt, aasta peale ette, iga 1. jaanuariks.

Uueltekkivate ettevõtetele võib äritunnistusi lunastada kogu aasta kestes, kusjuures kuni 1. juulini välja antakse aastatunnistused; pärast 1. juulit avatavatele ettevõtetele antakse pooleaasta tunnistused. Aasta ja pooleaasta tunnistus maksab kuni selle tunnistuse väljaande aasta 31. detsembrini. Metsatööstus ettevõtetele, mis ei ole suutnud lõpetada metsa ülestöötamist 31. detsembriks, antakse järgneva aastaks sama töö lõpetamiseks äritunnistus hinnata.

Äritunnistusi annavad välja maksudevalitsuse direktori korraldusel Eesti Panga osakonnad kui ka omavalitsusasutused.

Järevalve põhiärimaksu tasumise üle lasub maksuinspektoritel, omavalitsustel ja politseil.

Lisaärimaks

Kapitalimaks.

Avalikult aruandvad ettevõtted (aktsiaseltsid, osaühisused), on kohustatud peale otsekohe põhiärimaksu tasuma veel lisamaksuna n. n. kapitalimaksu. See maks võetakse ühe sendi suuruses summas iga ühe krooni ettevõtte põhikapitali pealt, kusjuures kapitalisummad alla ühe krooni arvesse ei võeta. Kapitalimaksu tasumise arvele arvestatakse ka põhiärimaksu summa, mis tasutud kõigi ettevõtete päralt olevatelt asutustelt ja laoruumidelt. Kui aga põhiärimaks osutub samasuureks või suuremaks kui oleks tulnud tasuda kapitalimaksu, siis sellelt ettevõttelt kapitalimaksu ei võeta.

Kapitalimaksu väljaarvestamisel loetakse ettevõtte põhi-

kapitaliks kogu kapitali nominaal-summa, mis näidatud aruandes eelmise operatsiooni aasta kohta. Põhikapitali sarnaseks loetakse ka osa- ja muud seda asendavad kapitalid.

Kasutusprotsendimaks.

Avalikult aruandvad ettevõtted, millede puhaskasu ületab üle kolme protsendi nende põhikapitalist, on kohustatud tasuma veel peale põhiärimaksu ja kapitalimaksu ka kasutusprotsendimaksu. See maks oleneb kasuprotsendist ja kõigub 5—11%-ni. Ettevõtted aga mis on puhast kasu saanud üle 20 protsendi põhikapitalist, maksavad maksu 11,5% kõigest saadud kasu summast ja peale selle veel pool protsenti selle kasu osa pealt, mis on üle 20% tähendatud kapitalist.

Kasutusprotsendimaks arvestatakse ettevõtte möödunud operatsiooniga aruande järele, arvestades vahet brutto sissetuleku ja tegelikkude väljaminekute vahel sama aasta kohta.

Puhtakasumaks.

Mitte avalikult aruandvad kaubandus-tööstuslikud ettevõtted peavad tasuma peale põhiärimaksu puhtakasumaksu.

Sellest maksust on vabastatud viienda järgu kaubanduslised ettevõtted ja ettevõtted, mille kasu ühe maksujaoskonna piires (kõigi ettevõtete peale kokku) ei ületa 200 kr. aastas.

Puhtakasumaksust võib vabastada ärimaksu komisjon ettevõtteid ka suurema puhtakasuga, kui ettevõtte on eriti raskes seisukorras.

Puhtakasumaksu määra kinnitab maksudevalitsuse direktori ettepanekul Majandusminister.

3. ja 4. järgu kaubanduslised ja 7. ja 8. järgu tööstuslikud ettevõtted, kui nende valdajate äritulud ühes maksupiirkonnas ei ületa 1200 krooni, aastas maksavad puhtakasumaksu:

- 1) kui tulu aastas 200—500 krooni — 5%,
- 2) kui tulu 500—800 krooni — 6%,
- 3) kui tulu 800—1200 kr. — 7%.

Äri puhtakasumaksu maksu suurus määratakse kindlaks äriaraamatutega.

I järgu ärid on kohustatud pidama järgmisi raamatuid: a) Memorial või žurnal, b) Kassaraamat, c) Pearaamat, d) Välja-

läänud kirjade raamat, e) Kaubaraamat, f) Isikliste arvete raamat ((kontokorrent või reskontro), g) Arveraamat väljaläänud kaupade kohta, h) Faktuura-raamat ärasaadetud kaupade kohta.

II järgu ärid peavad pidama: a) kaubaraamatut, b) Kassaramatut, c) Iskilste arvete raamatut ja d) Dokumentide raamatut.

III järgu ärid peavad kassaraamatut, kaubaraamatut ja arveraamatut.

Äriraamatud saavad aga üksnes siis olla äri tulude ja kahjude näitajaiks, kui neis ei esine võltsimisi ja kui need on seadusepäraselt peetud.

Väljaarvatud V järgu kaubandusettevõtted peavad kõik teised ettevõtted esitama igal aastal hiljemalt 1. märtsiks, need aga, kes ei ole seks ajaks suutnud oma äriraamatuid lõpetada, tuleb maksuinspektori loal hiljemalt 15. aprilliks esitada teateleht, milles tähendatakse:

1) isiku või ettevõtte nimi, kelle nimele võetud ettevõtte äritunnistus;

2) elukoht;

3) maksujaoskonna piirides asuva ettevõtte ja laoruumide asukoha;

4) tunnused, mis näitavad kauplemise määra;

5) viimse möödunud aasta läbikäik ja

6) teatelehe esitaja soovil — aruande aasta jooksul saadud kasu.

Ärimaksu komisjoni poolt määratud läbimüük, kasu, ja puhtakasumaksu määr märgitakse maksulehes. Maksuleht saadetakse välja hiljemalt 15. juuniks.

Puhtakasumaksu määra vastu võib maksja ühe kuu aja jooksul, maksulehe kättesaamise päevast arvates esitada vastulauseid, kusjuures nad võivad paluda äriraamatuid, mis ärimaksu komisjoni poolt maksustamisaluseks vastu võtmata jäetud, veel kord läbivaadata asjatundjate osavõtmisel. Seesuguse ekspertiisi kulu jääb vastulause esitada kanda.

Puhtakasumaks tuleb tasuda: esimene osa 1. septembriks ja teine osa 15. novembriks. Pärast seda tähtaega arvatakse 1% kuus viivitusraha.

Rahakapitalidelt võetavast maksust.

Maksu rahakapitalide tuludelt võetakse 5% määral:

1) Riiklikkudest, kogukondlikkudest ja eraettevõtete protsentpaberitest saadavatest tuludest (dividendid, superdividendid j. m. s.).

2) Tuludelt, mis saadud jooksva arvel olnud hoiummadel ja muudelt riiklikkudesse, kogukondlikkudesse, aktsiapankadesse ning vastastikkudesse krediitühisustesse sissemakstud hoiummadelt.

3) Tuludelt, mida saadakse rahakapitalidelt ja mis ükskõik, mis nimetuse all eraisikute ja asutuste poolt välja laenatud kaubandus-tööstuslikkudele ettevõtetele, mis kuuluvad riigi ärimaksu alla avalikult aruandvate ettevõtetenä.

Maksustamisele ei kuulu:

1) Protsendid maksude maksmise alt eraldatud paberitelt nende väljalaske tingimuste kohaselt (Eesti välislaenu paberid vt. R. T. 58 — 1927 a.)

2) Protsendid hoiummadelt, mis mahutatud riiklikkudesse hoikassadesse ja väikelaenu asutustesse.

3) Erialustel (V. SK. V köide § 509 ja järgm.) maksustavate tööstuslikkude ja kaubanduslikkude seltside aktsiatest ja osatähtede tuludest.

Eelnimetatud maksustamisest on vabastatud tulud:

1) Eesti aktsiaseltside poolt välja lastud ja välismaal realiseeritud valitsuse poolt tagamata obligatsioonidelt, ja

2) Eestis tegutsemisele lubatud välismaa anonüüm-ühingute poolt välismaal välja lastud obligatsioonidelt — sel tingimusel, kui need protsentpaberid on välisvaluutas välja lastud ilma pariteedita eesti rahale.

Neid protsentpabereid eesti börsidele liikvele ei lubata. Riiklikkude protsentpaberite tuludelt võetakse maks kas protsentide ja võitude väljamaksmisel maksusumma kinnipidamise teel või jälle riiklisteks maksmisteks kupongide vastuvõtmisel vastava alanduse näol.

Kogukondlikkude või eraasutiste poolt väljalastud protsentpaberite tuludelt võetakse maks liikvel olevate paberite

protsentide perioodilise väljamaksu täielt summalt ja kantakse nimetatud asutiste poolt Eesti Panga osakonda ühe kuu jooksul, arvates protsentide väljamaksmiseks määratud tähtajast. Asutused peavad tasutud maksu kinni protsentide saajatelt.

Krediitasutustesse ja pangaasutustesse mahutatud jooksva arve hoiusummade tuludelt tasutakse maks nende poolt ühe kuu jooksul, peale perioodiliste arvete lõpetamist nende hoiusummade kohta, hoiusummade omanikkudele väljaantud või neile kuuluvate hoiusummade juure arvatud protsentidest tehtud mahaarvamiste arvelehe alusel. Eelpool (p. 3) näidatud kapitalidelt saadavatelt tuludelt peetakse maks kinni nende kapitalide valdajatelt kaubandus-tööstuslike ettevõtete poolt ja kantakse Eesti Panga osakondadesse tähtaegadel, mis seatud lisaärimaksu maksmiseks. Samadeks tähtaegadeks on ettevõtte juhatus kohustatud esitama vastavale maksuinspektorile:

- 1) arvelehe aruande operatsiooniaasta jooksul nende kapitalide pealt makstud protsentide kohta, ja
- 2) Eesti Panga osakonna kviitungimaksu tasumise kohta neilt kapitali tuludelt nende omanikkude eest.

Maksu alla kuuluva protsentide summa kindlakstegemisel iga üksiku korrespondendi korrespondent-(kontokorrent) arve järele võetakse arvesse ainult protsentide vahe (saldo) arvete kredidi ja debeti järele, kusjuures, kui krediitasutus peab ühe ja sama korrespondendi jaoks mitut kontokorrent arvet (nostro ja loro), siis arvutakse maks kõigi niisuguste kontokorrent-arvete krediitsummade ja debetsummade protsentide vahe pealt.

Maks korrespondent-arvetelt tasutakse hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 31. märtsiks.

Maksust eri-jooksvatelt arvetelt.

Riiklike, kogukondlike ja erakrediitasutiste kui ka pangakontorite poolt protsentpaberite pantimisel avatavad eri jooksvad arved maksustatakse erilise maksuga, mida võetakse vastavalt eri jooksva arve järele tehtud laenude ajale ja summale, arvates 0,396% aastas.

Eri-jooksvad arved lõpetatakse, neilt seatud maksu arvutamiseks, mitte üle pooleaastalisteks tähtaegadeks.

Kui eri-jooksva arve lõpetamisel selgub, et protsendid tema järgi kuuluvad pangaasutustelt selle isiku kasuks, kelle nimele on avatud arve, siis nende protsentide summa maksustatakse rahakapitalidelt võetava maksu (vt. eelpool) määral ja alustel.

Maks eri-jooksvalt arvelt maksetakse krediitasutiste poolt riigikassale ühe kuu jooksul peale nende arvete perioodilist lõpetamist ja nõutakse tähendatud asutiste poolt sisse laenuandjatelt.

Vastutus maksu ebaõigel ajal tasumise ja ebaõige arvutuse eest langeb vastavale krediitasutusele.

Kaubandusettevõtete nimestik põhiarimaksu maksmise jaoks.

Esimene järk.

1. Suurkaubandus, s. o. igasuguse kauba müük eriti partiide kaupa, peasjalikult kaupmeestele ja töösturitele.

2. Tööndusena ülesost, edasimüügi jaoks vabariigis või väljaveoks välismaale üle saja viiekümne tuhande krooni eest aastas: a) ilma selleks kusagil kontoreid, kaubandusasutusi ja laoruume pidamata — igasuguste kaupade, väljaarvatud käesoleva punkti liter „b“-s tähendatute, ja b) selleks kusagil kaubandusasutusi pidamata — kodumaa tooresainete, põllumajanduse- ja metsa saaduste, kui ka koduloomade- ja -lindude ülesost.

3. Krediitasutised põhikapitaliga üle sajatuhande kr.

4. Pangamajad, kontorid ja igasugused ja -nimelised era-krediitasutused, väljaarvatud käesoleva nimestiku II järgu punkt 4-das nimetatud.

5. Kindlustusettevõtted, põhikapitaliga üle saja tuhande krooni.

6. Komisjoni- ja transportkaubamajad ja nende peakontorid.

7. Ekspeditsiooni kaubamajad ja kontorid.

8. Elevaatorid, mis üle viiesaja tuhande puuda igasuguse vilja hoidmiseks sisse seatud.

9. Trahterid, mille aastane üürisumma suurem kui 2.500 kr. ehk kui nende ruumide tulutoovus riigi liikumata varanduse

maksu võtmiseks ei ole alla selle summa arvatud, või kui linna kasuks nende pealt võetav iseäraline trahterimaks suurem on kui 750 kr. aastas.

10. Engros-laod väljamaa ja kodumaa lehttubakaga kauplemiseks.

11. Apteegid, mille ruumide aastane üür suurem kui 2500 kr.

12. Veini- ja piirituse engros-laod, kui ka veinikeldrid väljamaa veini müügi jaoks.

13. Töövõtted ja hanked üle sajatuhande krooni.

14. Alalised kino-ettevõtted, väljaarvatud § 453 p. 21 nimetatud, mille ruumide üür aastas ületab kakstuhat viissada krooni, või kui nende ruumide tulu, riigi liikumata varanduste maksu võtmiseks, on hinnatud mitte vähemas, kui tähendatud summas, või jälle kui neis pealtvaatajatele istekohtade arv ületab viissada.

15. Tsirkused, skating-ringid, kui ka lõbustusaiad ja -saalid lahtiste või kinniste näitelavadega, mis määratud neil lauade, kupleede, akrobaatiliste ja muude sarnaste etenduste ettekandmiseks, kui neisse aedadesse ja saalidesse sissemineku eest võetakse erilist maksu, — mille ruumide üür aastas ületab kakstuhat viissada krooni, või kui nende ruumide tulu, riigi liikumata varanduste maksu võtmiseks, on hinnatud mitte vähemas, kui tähendatud summas.

16. Igasugune kaupade sissevedu välismaalt summale vaatamata.

Teine järk.

1. Jaekaubandus, s. o. eriti igasuguste kaupade müük väikekaupmeestele, kui ka tarvitajatele.

2. Tööndusena ülesost, edasimüügi jaoks vabariigis või väljaveoks välismaale üle kahekümneviietuhande kuni saja viiekümne tuhande kroonini aastas: a) ilma selleks kusagil kaubandusasutusi ja laoruume pidamata — igasuguste kaupade, väljaarvatud käesoleva punkti liter „b“-s tähendatute, ja b) selleks kusagil kaubandusasutisi pidamata — kodumaa tootesaiete, põllumajanduse- ja metsa saaduste, kui ka koduloomade ja -lindude ülesost.

3. Krediitasutised, põhikapitaliga üle kahekümneviie tuhande kuni sajatuhande kroonini.

4. Laenukassad ja -asutised vallasvara pantimiseks, kui ka rahavahetuspoed, mille operatsioonid piirduvad ainult rahavahetamisega.

5. Kindlustusettevõtted, põhikapitaliga üle kahekümneviie tuhande kuni sajatuhande kroonini.

6. Komisjoni transport kaubamajade ja kontorite osakonnad ja agentuurid.

7. Veoettevõtted (väljaarvatud vooiärid ja laevandusettevõtted), kes veavad kaupasad ja reisijaid, ilma selleks mujal erilisi kontoreid või osakondi pidamata.

8. Teadete-, vahetalituse-, ja tehnikakontorid, bürood ja agentuurid, välja arvatud kolmanda järgu p. 6. nimetatud, samuti ka ekspediitorid ilma kontorite ja äriteenijate pidamata, kes ei seisa nende ettevõtjate kuuteenistuses, kelle kaupade asjus nad toimivad tollioperatsioone.

9. Elevaatorid, mis mitte üle viiesaja tuhande puuda iga-suguse vilja hoidmiseks sisse seatud, kui ka laoruumid, mida peetakse eriliste ettevõtetenä maksu eest võõraste prahtide ja kaupade hoidmiseks.

10. Trahterid, mille ruumide aastane üür on 500 kuni 2500 krooni ehk kui nende ruumide tulutoovus riigi liikumata varanduse maksuvõtmiseks ei ole alla selle summa arvatud, või kui linna kasuks nende pealt võetav iseäraline trahterimaks on üle 100 kuni 750 kr. aastas ja kõik raudtee I klassi jaamade puhvetid.

11. Möbleeritud toad, ilma kangete jookide müügita ja ilma kostita, kui väljaiüritavate tubade arv on üle kahekümne.

12. Kangete jookide väikemüügi asutused, välja arvatud veinikeldrid väljamaa veinide müügiga kui ka õlle, mõdu ja kodumaa veinide engros-ladud.

13. Engros-laod eranditult kodumaa lehttubakaga ja mahorkaga kauplemiseks, kui ka tubakapoed välis- ja kodumaa tubakaga ja tubakasaadustega jaeviisil kauplemiseks.

14. Apteegid, mille ruumide üür aastas üle 500 kuni 2500 krooni.

15. Saunad linnades, kui üksikute numbrite arv on üle 5.
16. Raamatute ja trükitööde kauplused linnades, mille ruumide aastane üür on üle 500 kr.

17. Töövõtted ja hanked üle kahekümneviie tuhande kuni sajatuhande kroonini.

18. Alalised kino-ettevõtted, väljaarvatud § 453 p. 21. nimetatud, mille ruumide üür aastas on üle viiesaja krooni, kuid mitte üle kahetuhanda viiesaja krooni, või kui nende ruumide tulu riigi liikumata varanduste maksu võtmiseks on hinnatud mitte kõrgemas, kui tähendatud summa, või jälle kui neis pealtvaatajatele istekohtade arv on üle pooleteise saja kuni viiesajani.

19. Tsirkused, skating-ringid, kui ka lõbustusaiad ja -saalid lahtiste või kinniste näitelavadega, mis määratud neil laulude, kupleede, akrobaatiliste ja muude sarnaste etenduste ettekandmiseks, kui neisse aedadesse ja saalidesse sissemineku eest võetakse erilist maksu, — mille ruumide üür aastas on üle viiesaja, kuid mitte üle kahetuhanda viiesaja krooni, või kui nende ruumide tulu riigi liikumata varanduste maksu võtmiseks on hinnatud tähendatud summade piirides.

Kolmas järk.

1. Väikekaubandus, s. o. kaupade, peale nende, mis erilises majandusministri poolt, kokkuleppel vastavate ametkondadega, väljaantavas, üldiseks teadmiseks väljakuulutatavas, nimekirjas tähendatud, detailmüük eranditult tarvitajatele ühest ruumist koosnevast asutusest, mille juures võib olla, peale omaniku või viimast asendava täisealise perekonna liikme, mitte üle ühe palgalise selli.

Märkus: Üle viiekümneviie-aastased teenijad loetakse kaks ühe ette, kuna alla seitsmeteistkümne-aastaseid arvesse ei võeta.

Kaupade nimekiri, millega on keelatud kaubelda kolmanda järgu kaubanduslise äritunnistusega.

1. Kalliskivid, kulla- ja plaatina esemed.
2. Esemed hõbedast, pronksist, melhiorist ja briti metallist, väljaarvatud väikesed, odavad asjad neist metallidest, nagu ristikesed, sõrmused, kõrvarõngad j. m. s.

Märkus: Kelasepa-, kinda-, kingsepa- ja kübaratöökodade valdajatele, kelle palgatud tööliste arv ei ole üle nelja, lubatakse pidada kolmanda järgu äritunnistusega üht kaubandusasutust, mis koosneb mitte rohkem kui ühest töökojaga vahetus ühenduses seisvast ruumist, käesoleva nimekirja punktides 2, 21 ja 28 nimetatud oma töökojas valmistatud saaduste müügiks.

3. Igasugused asjad marmorist, jasmast, nefriidist ja teistest kalliskividest, välja arvatud väiksed odavad asjad neist kividest.

4. Igasugused asjad maiolikast.

5. Elevandiluu, kilpkonnaluu, korallid, merevaik, perlmutter, merevaht ja neist valmistatud asjad, peale väikeste odavate asjade neist ainetest.

6. Antikvaar-asjad.

7. Masinad ja nende osad, peale pruugitud põllumajandusliste masinate osade.

Märkus: Masinateks ei loeta: kohviveskid, lihamasinad ja muud lihtsamad abinõud, mis koduses elus tarvitusel.

8. Metallid tükkides, peale raua, terase, malmi, inglistina ja seatina.

9. Vedruvankrid ja tõllad, kui ka kõik nende juure kuuluvad tarbeasjad.

10. Metallkirstud, tulekindlad kapid; voodid ja pesulauad, peale odavate; vedru- ja võrgumadratsid.

11. Teemasinad, peale valgest vasest; vaskkastrulid, kausid ja katlad.

12. Igasugused laskeriistad.

13. Optika-, päevapildi-, kirurgia-, füüsika- ja teised niisugused riistad ja elektri-tarbeasjad.

14. Veepuhastamise aparaadid ja veevärgi abinõud; metallist dushid ja vannid.

15. Pehme, nikerdatud, niisama ka vahaga poleeritud mööblid, peale pruugitud mööblite.

16. Peeglid, mille suurus üle 48 ruutvershoki.

17. Muusika-instrumendid, peale lihtrahva muusikariistade.

18. Pildid, mis käsitsi maalitud.

19. Kummist ja guttapertshist valmistatud esemed, peale

kalosside, laste mänguriistade, väikeste asjade, nagu näit.: kammid, sõrmused, nõöbid j. m. s.

20. Igasugused hobuseriistad ja sadulsepa-tööd, peale lihtsate talurahva ja veovoorimeeste hobuseriistade ja nende juure kuuluvate asjade ja odavate, kohalikkude elanikkude poolt tarvitavate sadulate.

21. Shagreen, shevroom, seemisnahk, glasee, põdranahk, lakeeritud ja pressitud ilustustega nahk ja nendest valmistatud esemed.

22. Värvid, peale liimivärvide; apteegikaubad.

23. Kasukanahad, peale hundi-, jänese-, orava- ja koduloomade nahkade; eiderhani ja luige udusuled ning väljamaalt sissetoodud ilustused.

24. Uued valmisriided, välja arvatud lihtrahva riided, ja ihupesu peenest linasest riidest.

25. Väljamaa pitsid, loorid, pärliehted, niisamuti ka igasugused pitsitööd ja väljaõmblused batisti peal.

26. Igasugune riidekaup ja kangad, peale puuvilla, kalin kori, kodukoetud linase riide, pleekimata valge riide, nanka, kitaika, sarpinka, purpurpunase riide, vööde, paelte, pesu-paela, kui ka lihtsa vene sitsi tükkides ja lõigetes, mis mitte suuremad kui 10 arsinat.

Märkus: Eriline kauplemine kangalõimetega lahtistest poodidest ja laudade pealt on kolmanda järgu kaubanduslise äritunnistusega lubatud.

27. Igasugused väljamaa tooted, peale peenikese pudukauba, nagu nõöbid, haagid, nõelad, juuksenõelad j. m. s.

28. Vabrikuis valmistatud vaibad; ohvitseri tarbeasjad ja meesterahva ja naisterahva valmiskübarad, peale lihtrahva omade.

29. Portselaan- ja kristallasjad, peale söögiriistade.

30. Gastronomia- ja koloniaalkaubad.

Märkus: Eriline kauplemine tee, suhkru ja kohviga, parfümeeriakau-padega, lampidega, tapeetidega, kangastega ja kodumaa pitsidega ei ole lubatud kolmanda järgu ettevõtetele.

2. Töendusena ülesost edasimüügi jaoks eranditult vaba-riigis, piiriäärsetele elanikkudele aga ka väljamaale, üle viie-

tuhande kuni kahekümneviietuhande kroonini aastas: a) ilma selleks kusagil kaubandusasutusi ja laoruume pidamata — — igasuguste kaupade, välja arvatud käesoleva punkti liter „b“-s tähendatute, ja b) kodumaa tooresainete, põllumajanduse- ja metsa saaduste, kui ka koduloomade ja -lindude ülesost — ilma selleks kusagil kaubandusasutusi pidamata.

3. Krediitasutised, mille põhikapital ei ole üle kahekümneviie tuhande krooni.

4. Putkad, lauad rahavahetamiseks.

5. Kindlustus-ettevõtted põhikapitaliga üle viie tuhande kuni kahekümneviietuhande kroonini.

6. Teenijate palkamise kontorid ja sarnased asutused, samuti ka isiklikud agendid, vaatamata kas neil agentidel on latusid või büroosid ja kas nad on Eesti vabariigi kodanikud või mitte.

7. Traheteriärid, välja arvatud I järgus (p. 9), II (p. 10) ja IV (p. 5) nimetatud.

8. Biljarditoad, mis eraldi trahteriäridest peetakse.

9. Möbleeritud toad, ilma kangete jookide müügita ja kostita kui väljaüüritava tubade arv on üle kuue ja kuni kahekümneni.

10. Teemajad, kohvikud ja piimapoed, millel üle ühe toa, kohapeal neis müüdavate ainete tarvitamiseks.

11. Tubakakauplused eranditult kodumaal valmistatud tubakasaaduste jaeviisil müügiks.

12. Igasuguste trükitööde kirjastamine, olgu need teaduslikud, publitsistlikud, ilukirjanduslikud või muusikalised tööd.

13. Kõik apteegid peale eelpool nimetatute.

14. Saunad linnades mitte üle 5 üksiku numbriga ja kõik avalikud saunad ilma numbrikambriteta.

15. Raamatu- ja trükitööde kauplused, mille ruumide aastane üür on kuni 500 kr.

16. Töövõtted ja hanked üle viietuhande krooni kuni kahekümneviietuhande kroonini.

17. Vannid.

18. Alalised kino-ettevõtted, mille ruumide üür aastas ei ole üle viiesaja krooni või kui nende ruumide tulu riigi liiku-

mata varanduste maksu võtmiseks on hinnatud mitte üle tähendatud summa, või jälle kui neis pealtvaatajate istekohtade arv ei ole üle pooleteise saja.

19. Tsirkused, skating-ringid, kui ka lõbustusaiad ja -saalid lahtiste või kinniste näitelavadega, mis määratud neil lauade, kupleede, akrobaatiliste ja muude sarnaste etenduste ettekandmiseks, kui neisse aedadesse ja saalidesse sissemineku eest võetakse erilist maksu, — mille ruumide üür aastas on alla viiesaja krooni, või kui nende ruumide tulu riigi liikumata varanduste maksu võtmiseks on hinnatud mitte kõrgemalt kui tähendatud summa.

Neljas järk.

1. Väiksel viisil paragrahv 453 p. 37 lisas nimetatud kaupade müük alalistest väikestest ruumidest, millel ei ole toa ilmet ega tähendust, ilma erilise laoruumita ja ilma kaupluse juures palgaliste sellide pidamiseta.

2. Tööndusena ülesost edasimüügi jaoks vabariigis kuni viietuhande kroonini aastas: a) ilma selleks kusagil kaubandus-asutusi ja laoruume pidamata — igasuguste kaupade, välja arvatud punkti liter „b“-s tähendatute, ja b) kodumaa toorainete, põllumajanduse- ja metsasaaduste, kui ka koduloomade ja -lindude ülesost — ilma selleks kusagil kaubandus-asutusi pidamata.

3. Kõrtsid ja sissesõiduhoovid väljaspool linnaasutusi, ilma kangete jookide, tubaka ja tubakasaaduste müügitä.

4. Teemajad, kohvikud ja piimapoed, millel ei ole üle ühe toa, kohapeal neis müüdavate ainete tarvitamiseks.

5. Limonadi, seltersi ja muude karastavate jookide müügi-asutised.

6. Supelmajad, pesuloputamise- ja loomade jootmise kohad, mis peetakse ärilised otstarbel. V köide (1915. a. sead. art. 149).

Viies järk.

1. Veokauplus	}	Kauplemine väljaspool linna asundusi kaupadega, mis majanduseministri poolt, kokkuleppel vastavate ametkondadega kinnitatavas ja vastavas korras üldiseks teadmiseks väljakuulutas nimekirjas loetletud.
2. Kandekauplus		

Tööstusettevõtete nimestik põhiärimaksmise jaoks.

Esimene järk.

1. Igasugused vabrikud, mäetööndused, tööartellide pidamine ja iseseisvad börsi- ja muud artellid, voori- ja kalanduse-tööstused ja muud tööstuslikud ettevõtted tööliste arvuga üle tuhande, kui nad ei kuulu allpool punktides 2—13 nimetatud ettevõtete hulka.

2. Allnimetatud tööstusettevõtted tööliste arvuga üle viiesaja:

- a) puuvillaketramise vabrikud;
- b) pleegitamise-, värvimise- ja apreteemisevabrikud;
- v) raudteerobaste, raua-, terase-, tsingi- ja vasevalamise-, traadi-, torutõmbamise-, vaguni- ja masinaehituse-, vase- ja pronksivalamise- ja mehaanilised plekk-karbi valmistamise tehased;
- g) rasvasulatamise-, rasva- ja õliekstraheerimise-, margariini-, seebi-, steariini- ja naha- (igasuguste nahkade, safjaani, lakknaha ja seemisnaha väljatöötamise) vabrikud;
- d) keemia-, ja keemia-kosmeetika- ja apteegikaupade, värvi, värvi-ekstrakti, õlilaki, kirjalaki, viksi, mineraal- ja määrideõlide, asfaldi, gudrooni ja tseresiini valmistamise tehased.

3. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku üle kuuetuhande tolli.

4. Aurujõulised õlipressimise tehased töötavate presside arvuga üle kahekümne.

5. Suhkrurafineerimise ja peedisuhkru rafineerimise tehased, mis töötavad rafinaadi välja üle saja kahekümne tuhande puuda.

6. Peedisuhkruvabrikud, mis töötavad välja peentsuhkrut üle kahesaja tuhande puuda.

7. Pärimi-viinavabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle ühe miljoni naela.

8. Viinavabrikud, mis valmistavad igasuguseid viinasaadusi üle sajatuhande pange.

9. Õlle- ja mõdubabrikud, mis välja töötavad üle viiesaja tuhande pange õlle- ja mõdumeskit.

10. Tubakavabrikud, mis lunastavad panderolle aastas üle saja viiekümne tuhande krooni.

11. Elektrijaamad, mille suurus sisseseade K. V. järgi üle 2000 k. v.

12. Kaotatud.

13. Nafta saavutamise ettevõtted, selle saagi juures üle kahekümne miljoni puuda.

Teine järk.

1. Igasugused vabrikud, mäe-töõndused, töö-artellide pidamine ja iseseisvad börsi- ja muud artellid, vööri- ja kalanduse töõndused ja muud töõstuslikud ettevõtted töõliste arvuga üle viiesaja kuni ühe tuhande, kui nad ei kuulu allpool punktides 2—15 nimetatud ettevõtetete hulka.

2. Allnimetatud töõstusettevõtted töõliste arvuga üle kahesaja kuni viiesajani:

a) puuvillaketramise vabrikud;

b) pleegitamise-, värvimise- ja appreteerimise vabrikud;

v) raudteerobaste, raua-, terase-, tsingi- ja vasevalmistamise, traadi-, torutõmbamise-, vaguni- ja masinaehituse-, vase- ja pronksivalamise- ja mehaanilised plekkkarbi valmistamise tehased;

g) rasvasulatamise-, rasva- ja õliekstraheerimise, margariini-, seebi-, steariini- ja naha- (igasuguste nahkade, safjaani, lakknaha ja seemisnaha väljatõõtamine) vabrikud;

d) keemia-; ja keemia, kosmeetika- ja apteegi kaupade, värvi, värvi-ekstrakti, õlilaki, kirjalaki, viksi, mineraal- ja määrdeõlide, asfaldi, gudrooni, parafiini ja tseresiini valmistamise tehased.

3. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku üle nelja tuhande kuni kuue tuhande tolli.

4. Aurujõulised õlipressimise tehased töötavate presside arvuga üle kolmeteistkümne kuni kahekümneni.

5. Suhkrurafineerimise ja peedisuhkru-rafineerimise tehased, mis töötavad rafinaadi välja üle sajakahekümne tuhande kuni sajakaheksakümne tuhande puudani.

6. Peedisuhkruvabrikud, mis töötavad välja peentsuhkrut üleajakolmekümne tuhande kuni kaheksaja tuhande puudani.

7. Pärimi-viinavabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle seitsmesajaviiekümne tuhande kuni ühe miljoni naelani.

8. Presspärimi valmistamise vabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle miljoni naela.

9. Piirituse puhastamise vabrikud, kui neis puhastatava piirituse hulk on üle kahekümne miljoni kraadi.

10. Viinavabrikud, mis valmistavad igasuguseid viinasaadusi üle seitsmekümne tuhande kuni sajatuhande pangen.

11. Õlle- ja mõduvabrikud, mis välja töötavad üle kolmesaja tuhande kuni viiesaja tuhande pangen õlle ja mõdu meskit.

12. Tubakavabrikud, mis lunastavad panderolle üle saja tuhande kuni sajaviiekümne tuhande kroonini.

13. Elektri jaamad, mille suurus sissesead K. V. järgi üle 1250 K. V.

14. Metsatööstuse ettevõtted, mille ülestöötatava metsa ostuhind on üle 100.000 krooni.

15. Naftasaavutamise ettevõtted, selle saagi juures üle kolmeteistkümne kuni kahekümne miljoni puudani.

Kolmas järk.

1. Igasugused vabrikud, mäe-töõndused, töö-artellide pidamine ja iseseisvad börs- ja muud artellid, voo- ja kalanduse töõndused ja muud töõstuslikud ettevõtted töõliste arvuga üle kaheksaja kuni viiesajani, kui nad ei kuulu allpool punktides 2—20 nimetatud ettevõtetete hulka.

2. Allnimetatud töõstuse ettevõtted töõliste arvuga üle saja kuni kaheksajani:

a) puuvillaketramise vabrikud;

b) pleegitamise-, värvimise- ja appreterimisevabrikud;

v) raudteeroobaste, raua-, terase-, tsingi- ja vasevalmista-

mise, traadi-, torutõmbamise-, vaguni- ja masinaehituse-, vase- ja pronksivalamise- ja mehaanilised plekkkarbi valmistamise tehased;

g) rasvasulatamise-, rasva- ja õliekstraheerimise, margariini-, seebi-, steariini- ja naha- (igasuguste nahkade, safjaani, lakknaha ja seemisnaha väljatöötamine) vabrikud;

d) keemia-; ja keemia-, kosmeetika- ja apteegi kaupade, värvi, värvi-ekstrakti, õlilaki, kirjalaki, viksi, mineraal- ja määrdeõlide, asfaldi, gudrooni, parafiini ja tseresiini valmistamise tehased.

3. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku üle kahe tuhande kuni nelja tuhande tolli.

4. Aurujõulised õlipressimise tehased töötavate presside arvuga üle seitsme kuni kolmeteistkümmeni.

5. Suhkrurafineerimise ja peedisuhkru-rafineerimise tehased, mis töötavad rafinaadi välja mitte üle saja kahekümne tuhande puudani.

6. Peedisuhkruvabrikud, mis töötavad välja peentsuhkrut üle kuuekümneviie tuhande kuni sajakolmekümne tuhande puudani.

7. Viinapõletamisevabrikud, mis välja põletavad 40-kraadilist viina üle kahesaja tuhande pange (üle kaheksa milj. kraadi).

8. Pärimi-viinavabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle kolmesaja tuhande kuni seitsmesajaviiekümne tuhande kuni seitsmesajaviiekümne tuhande naelani.

9. Presspärimi valmistamise vabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle viiesaja tuhande kuni ühe miljoni naelani.

10. Piirituse puhastamise vabrikud, kui neis puhastatava piirituse hulk on üle kümne miljoni kuni kahekümne miljoni kraadini.

11. Viinavabrikud, mis valmistavad igasuguseid viinasaadusi üle kolmekümneviie tuhande kuni seitsmekümne tuhande pangen.

12. Õlle- ja mõduvabrikud, mis välja töötavad üle sajaviiekümne tuhande kuni kolmesaja tuhande pangen õlle ja mõdu meskit.

4. Aurujõulised õlipressimise tehased, töötavate presside arvuga mitte üle seitsme.

5. Peedisuhkruvabrikud, mis töötavad välja peent suhkrut mitte üle kuuekümneviie tuhande puuda.

6. Viinapõletamise vabrikud, mis välja põletavad 40-kraadilist viina üle saja tuhande kuni kahe saja tuhande pangi (üle nelja miljoni kuni kaheksa miljoni kraadini).

7. Pärimi-viinavabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle saja tuhande kuni kolmesaja tuhande naelani.

8. Presspärimi valmistamise vabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi üle sajaviiekümne tuhande kuni viiesaja tuhande naelani.

9. Piirituse puhastamise vabrikud, kui neis puhastatava piirituse hulk on üle kolme miljoni kuni kümne miljoni kraadini.

10. Viinavabrikud, mis valmistavad igasuguseid viinasaadusi üle kümne tuhande kuni kolmekümneviie tuhande pangi.

11. Õlle- ja mõduvabrikud, mis välja töötavad üle viiekümne tuhande kuni sajaviiekümne tuhande pangi õlle ja mõdu meskit.

12. Tubakavabrikud, mis lunastavad panderolle üle viieteistkümmet tuhandet kuni viiekümnet tuhandet kroonini.

13. Tultikuvabrikud, tööliste arvuga üle kahe saja kuni viie sajani — käsitsi töötamisel ja üle saja kuni viie sajani mehaanilise jõuallika tarvitamisel.

14. Elektri jaamad, mille suurus sisseseade K. V. järgi üle 250 k. v. — 500 k. v.;

15. Metsatööstuse ettevõtted, mille ülestöötatava metsa ostuhind on üle 10.000 kuni 40.000 kroonini;

16. Naftasaavutamise ettevõtted, selle saagi juures üle kahe miljoni kuni seitsme miljoni puudani.

17. Kaotatud.

18. Alljärgnevad käsitöö-ettevõtted (töökojad) tööliste arvuga üle viieteistkümmet, käsitsi töötamisel ja üle kümne, mehaanilise jõuallika tarvitamisel, kui need asutused tööliste arvu järele ei kuulu maksustamisele esimese, teise ja kolmanda järgu punkt 2 kohaselt: juveliiri, kellasepa, kuld- ja hõbeasjade,

kunstlise pronksi, süsikaliste, kirurgiliste ja arstliste instrumentide valmistamise-, gaasi- ja vee sisseseadmise-, äädikaratta- ja kabjamäärde, kunstiliste mineraalvete, parfümeeria kaupade valmistamise ettevõtted, kui ka kondiitri- ja pagari-tööstused.

Viies järk.

1. Igasugused vabrikud, mäe-töõndused, tööartellide pidamine ja iseseisvad börsi- ja muud artellid, voo- ja kalanduse töõndused ja muud tööstuslikud ettevõtted tööliste arvuga üle viieteistkümmne kuni viiekümneni, mehaanilise jõuallika tarvitamisel aga üle kümne kuni kahekümneviie töölisega, kui nad ei kuulu allpool punktides 2—17 nimetatud ettevõtete hulka.

2. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku üle kolmesaja kuni kuuesaja tollini.

3. Viinapõletamise vabrikud, mis välja põletavad 40-kraadilist viina üle viiekümne tuhande kuni sajatuhande pangeni (üle kahe miljoni kuni nelja miljoni kraadini).

4. Pärimi-viinavabrikud, mis välja töötavad pressitud pärimi mitte üle sajatuhande naela.

5. Presspärimi valmistamise vabrikud, mis töötavad välja pressitud pärimi viiestkümnest tuhandest kuni sajaviiekümne tuhande naelani.

6. Piirituse puhastamise vabrikud, kui neis puhastatava piirituse hulk ei ole üle kolme miljoni kraadi.

7. Viinavabrikud, mis valmistavad igasuguseid viinasaadusi mitte üle kümnetuhande pange.

8. Õlle- ja mõduvabrikud, mis välja töötavad viiestteistkümnest tuhandest kuni viiekümne tuhande pangeni õlle ja mõdu meskit.

9. Puuvilja-viinamarja-viinapõletamise vabrikud, välja arvatud paragrahv 453 p. 30. nimetatud, kui tööliste arvu järele need vabrikud ei kuulu üldkorras maksustamisele kõrgema järgu järele.

10. Tubakavabrikud, mis lunastavad panderolle mitte üle viieteistkümmne tuhande krooni.

11. Tuletikuvabrikud tööliste arvuga: mitte üle kahesaja — käsitsi töötamisel ja mitte üle saja — mehaanilise jõuallika tarvitamisel.

12. Elektriijaamad, mille suurus sisseseade K. V. järgi üle 125 k. v. — 250 k. v.

113. Metsatööstusettevõtted, mille ülestöötatava metsa ostuhind on üle 3.000 kuni 10.000 krooni.

14. Nafta saavutamise ettevõtted, selle saagi juures üle kuuesaja tuhande kuni kahe miljoni puudani.

15. Alljärgnevad käsitööettevõtted (töökojad) tööliste arvuga üle üheksa kuni viieteistkümmeni, käsitsi töötamisel ja üle seitsme kuni viieteistkümmeni, mehaanilise jõuallika tarvitamisel: juveliiri, kellasepa, kuld- ja hõbeasjade, kunstlise pronksi, füüsikaliste, kirurgiliste ja arstliste instrumentide valmistamise, gaasi- ja vee sisseseadmise, äädika, ratta- ja kabjamäärde, kunstiliste mineraalvete, parfümeeria kaupade valmistamise ettevõtted, kui ka kondiitri- ja pagaritööstused.

Kuues järk.

1. Igasugused tööstusettevõtted, väljaarvatud alljärgnevates punktides 2—9 nimetatud tööliste arvuga üle üheksa kuni viieteistkümmeni — käsitsi töötamisel ja üle seitsme kuni kümneni — mehaanilise jõuallika tarvitamisel, kui ka tööliste artelid, voo- ja kalandustööndused tööliste arvuga üle kümne kuni viieteistkümmeni.

2. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku üle sajaviiekümne kuni kolmesaja tollini.

3. Viinapõletamise vabrikud, mis põletavad välja 40-kraadilist viina mitte üle viiekümne tuhande pange (mitte üle kahe miljoni kraadi).

4. Mõduvabrikud, kui ka piirituse laki ja polituuri valmistamise ettevõtted, kui tööliste arvu järgi need ettevõtted üldkorras ei kuulu maksustamisele kõrgema järgu järele.

5. Õlle- ja mõduvabrikud, mis välja töötavad mitte üle viieteistkümmene tuhande pange õlle ja mõdu meskit.

6. Pärmivabrikud, mis töötavad välja mitte üle viiekümne tuhande naela pressitud pärm.

7. Elektriijaamad, mille suurus sisseseade K. V. järgi üle 50 k. v. — 125 k. v.

8. Metsatööstusettevõtted, mille ülestöötatava metsa ostuhind on üle 2.000 kuni 3.000 kroonini.

9. Nafta saavutamise ettevõtted, nende saagi juures mitte üle kuuesaja tuhande puuda.

Seitsmes järk.

1. Igasugused tööstusettevõtted, väljaarvatud alljärgnevates punktides 2—4 nimetatud, tööliste arvuga üle nelja kuni üheksani — käsitsi töötamisel ja üle nelja kuni seitsme — mehaanilise jõuallika tarvitamisel, kui ka tööliste artellid, voo-ri- ja kalandustööndused tööliste arvuga üle nelja kuni üheksani.

2. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku üle viiekümne kuni sajaviiekümne tollini.

3. Elektriijaamad, mille suurus sisseseade K. V. järgi üle 25 k. v. — 50 k. v.

4. Metsatööstusettevõtted, mille ülestöötatava metsa ostuhind on üle 1.000 kuni 2.000 kroonini.

Kaheksas järk.

1. Igasugused tööstusettevõtted, väljaarvatud alljärgnevates punktides 2—4 nimetatud, tööliste arvuga üle kahe kuni neljani nii käsitsi töötamisel kui ka mehaanilise jõuallika tarvitamisel, kui ka voo-ri- ja kalandustööndused sama alaliste tööliste arvuga.

2. Jahuveskid, mille kõikide kivipaaride läbimõõt kokku ei ole üle viiekümne tolli.

3. Elektriijaamad, mille suurus sisseseade K. V. järgi üle 3 k. v. — 25 k. v.

4. Metsatööstusettevõtted, mille ülestöötatava metsa ostuhind on kuni 1.000 krooni.

Märkus 1.: Mehaanilise jõu all mõistetakse käesolevas nimestikus igasuguseid jõuallikaid, välja arvatud tööliste, tuule või loomade jõu abil liikuma pandavaid.

Märkus 2.: Jahuveskites kivide ja valtside koostöötamisel, või töötamisel ainult valtsidega, loetakse võrdseks üks valtsipaari toll kolmele kivipaari läbimõõdu tollile, kolm koos töötavat valtsi aga loetakse kaheks paariks.

Märkus 3.: Eestis maksvuseta. Käsitab mõnede ettevõtete kõrgemasse koha klassi viimist.

IV.

Kaubandusliikude ja tööstusliikude ettevõtete põhiärimaksu määrad.

I Kaubandusliikudelt ettevõtetelt:

1. järk	300 krooni.
2. "	70 "
3. "	20 "
4. "	5 "
5. " veokauplus	30 "
" kandekauplus	10 "

II Laoruumidelt.

11. järgus üle kolme — iga lao pealt	10 krooni.
2. " " kahe — " " "	5 "
3. " " ühe — " " "	2,5 krooni.

III Tööstusliikudelt ettevõtetelt:

1. järk	600 krooni.
2. "	400 "
3. "	250 "
4. "	100 "
5. "	50 "
6. "	25 "
7. "	10 "
8. "	5 "

IV Rändavatelt kinematograafia ettevõtetelt 30 kr.

Raamatu koostamisel tarvitatud kirjandus.

1. Tsiviilseadustiku 1935. a. eelnõu.
2. Maksuvõimetusasjade (konkursi) seadus Aleksander Buldas'e väljaanne 1934. a.
3. Eesti Maksuseadused. E. Ross'i poolt koostatud väljaanne 1932.

Praktilise raamatupidamise kursused

Tallinnas, Narva m. 12—12. Postk. 210. Telef. 307-97.

Nagu olete tähele pannud, on viimastel aastatel meie majandustegevuse korrale ja edule juhitud tähelepanu ning uuendatud seaduste ning määruste maksmapanemisega tõstetud ta aktiivsust. On loodud asutusi, mille ümber koonduvad eriteadlased ja ametnikud, käsitöölised ja põllupidajad jne., ühe sõnaga — maksma pandud kutse- ja tööoskuse seadused.

Et ka raamatupidamine rahvamajanduse tähtsamasse tegevusalasse kuulub, siis on kindel, et ka sellel alal vajadus on tekkinud luua parandusi ja uuendusi, mida nõuab uus arvepidamise seadus, mis arvatavasti maksma hakkab 1. jaanuaril 1937. a., sest meie praegused raamatupidamise viisid on algelised, tihti ilma kindla korra ja süsteemita ning ei vasta enam aja ega tegevuse nõuetele.

Praktilise raamatupidamise kursused

on asut. 1919. a. ja 18 a. jooksul populaarseks saanud üle kogu vabariigi. Kursusest on siiani osa võtnud üle 2000 isiku: mitte üksnes algajad, vaid ka kaub. ja tööstusl. ettevõtete direktoreid, ärijuhte, tegelikke raamatupidajaid, majandus-, õigus-, keele- ja t. teaduskondade üliõpilasi, kommertsgümnaasiumi, kaubanduskooli ning teiste raamatupidamiskursuste lõpetajaid jne., et täiendada omi teadmisi praktilises tööoskuses. Detsembris 1935 nõuti Praktil. raamatupid. kursuste loenguid ühes õppevahenditega välja Tartu ülik. Agrorök. kabinetile kasutamiseks.

Praktilise raamatupidamise kursuse aluseks on võetud kuuekuine praktiline töökava välismaa samalaadiliste kursuste programmi ulatuses, milline meie oludele vastavalt ümber töötatud.

Raamatupidamise kursus kirjateel.

„Kirjateel õpetus on meie aastasaja suurim saavutus“ — kinnitab Am. Ühendriik. president Roosevelt.

Et kõikidel võimalik ei ole saada elukohal niisugust praktilist tööoskuse õpetust, võib praktilisest raamatupidamise kursusest osa võtta ka kirjateel. Lihtsatel ja kergedel ning arusaadavatel seletustel võib samm-sammult ära õppida töökäiku ja tehnikat, mille järgi õppija algastmest peale kuni aruanneteni, s. o. bilanssideni, praktilist tööoskust kõikidel raamatupidamise aladel omandab. Ja selles nimelt on praktil. raamatupidamise kursuse paremus kõikide teiste õppeviiside ees.

Täielik õppekava ja tingimused saadetakse esimesel nõudmisel maksuta välja.

Kursuste tegelik juhataja ja lektor:

G. GRAF.

Sisujuhatus:

I jagu.

Kauband. kirjavahetus.

Ringkirjad. Kaupade pakkumise ja tellimise kirjad. Arved ja nende õiendamine. Meeletulekuskirjad maksu asjus. Teadete hankimine. Tunnistused. Lepingud	1—32
--	------

Panga kirjavahetus.

Diskonteerimine. Jooksev arve. Krediitkirjad. Kauband. võõrsõnade tõlge	33—52
---	-------

II jagu.

Tsiviilosa.

Sissejuhatus. Üldosa. Valdus ja omandus	53—73
---	-------

Kohtud.

Alluvus. Kohtute piirkonnad. Nõudepalvete näidised. Vastunõudmine ühes palvek. näid. Kassatsioonikaebus. Kohtukulud ja -lõivud. Kohtuotsus ja selle täitmine. Nõude kindlustamine. Administratiivkohtu kord	74—129
---	--------

III jagu.

Kaubandus-tööstuskoda.

Äride registreerimise seadus. Firmaseadus. Maksuvõime- tus ja konkursivalitsus	130—149
--	---------

Veksliseadus.

Lihtvekslid. Käskvekslid. (Aktseptid). Tšekid	150—163
---	---------

Tempelmaksuseadus.

Tempelmaksu kohustus. Maksu alla kuuluvad dokumendid. Trahvid tempelmaksuseaduse rikkumise eest.	164—178
--	---------

IV jagu.

Kriminaalseadusest.

Üldosa. Karistused. Karistuse kandmisest tingimisi vabastamine. Enne tähtaega tingimisi vabastamine. Süüksarvamise ja kuritegelikkuse tingimused. Süüdluse liigid. Karistuse kergendamine ja asendamine. Vastutust raskendavad asjaolud. Karistatavust kõrvaldavad asjaolud ja aegumised	179—188
--	---------

V jagu.

Riigimaksud.

Maksustamiskorraldusest. Maksuvõlgade kustutamisest. Tulumaks. Ärimaks. Põhiärimaks 189—199

Lisamaks.

Kapitalimaks. Kasuprotsendimaks. Puhtakasumaks. Raha- kapitalidelt võetavast maksust. Maksust erijooksvatelt arvetelt 199—203

Kaubandusettevõtete nimestik põhiärimaksu maksmise jaoks.

I järk. II järk. III järk 203—207

Kaupade nimekiri, millega on

keelatud kaubelda III järgu äritunnistusega. IV järk 207—211

Tööstusettevõtete nimestik põhiärimaksmise jaoks.

I järk. II järk. III järk. IV järk. V järk. VI järk. VII järk. VIII järk. Kaubandusliikude ja tööstusliikude ettevõtete põhiärimaksu määrad 212—221

Praktil. raamatupid. kursused 222

A-9698

1